

Handläggare
Marie Haesert
Telefon: 08-508 250 86
Malin Torberger
Telefon: 08-508 251 62

Till
Socialnämnden
2020-06-16

Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.

Lena Lundström Stoltz
förvaltningschef

Gunilla Ekstrand
avdelningschef

Sammanfattning

Socialnämnden fick i uppdrag i budget för 2020 att revidera Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020.

Programmet utgår från den nyligen framtagna regionala strategin¹ för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län som tagits fram inom ramen för Operation kvinnofrid 2020. Utifrån detta har målgruppen utökats och omfattar nu våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation. Programmets syfte är att förebygga dessa olika typer av våld och att ge stöd och skydd när det likväl sker. Programmet följer den

¹ Strategi för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län 2020-2026, Rapport 2019:23, Länsstyrelsen i Stockholm

regionala strategins målstruktur och har sju mål med tillhörande aktiviteter och indikatorer.

I programmet finns texter om de olika våldstyperna, förebyggande arbete, viktiga perspektiv att ha med sig i arbetet och om vikten av samverkan. Nytt i detta program är arbetsgivarperspektivet, det vill säga stadens ansvar att som arbetsgivare vid behov stötta medarbetare som utsätts för våld från närstående.

Bakgrund

Socialnämnden fick i uppdrag i budget för 2020 att revidera Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020. Arbetet har genomförts av ansvariga utredare vid socialförvaltningen i samråd med en referensgrupp. Referensgruppen har bestått av representanter från följande nämnder och verksamhet:

- Arbetsmarknadsnämnden
- Kompetenscenter Barn och unga, socialförvaltningen
- Origo Resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld
- Tre stadsdelsnämnder
- Stadsledningskontoret
- Utbildningsnämnden
- Äldrenämnden

41 civilsamhällesorganisationer har också fått möjlighet att ge input på programmets föreslagna aktiviteter, och ge förslag på nya, vilket 15 stycken valde att göra.

Sweco har på uppdrag av socialnämnden tagit fram en rapport (se bilaga 1) med fokus på hur väl känt nuvarande program är i staden, programmets svagheter och styrkor samt utvecklingsbehov inom området i staden. Rapporten är en del av underlaget till det nya programmet.

Det nya programmet (se bilaga 2) är tätt sammankopplat med den regionala strategin² för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län som tagits fram inom ramen för Operation kvinnofrid 2020.

Då den regionala strategin har utökat målgrupperna till att även omfatta personer utsatta för prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt personer utsatta för sexuellt våld oberoende relationen inkluderas även dessa målgrupper i stadens program.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp den 10 juni 2020. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 11 juni 2020.

Ärendet

Syfte med programmet

Programmets främsta syfte är att förebygga våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation, och att det upptäcks om det likväl sker. Programmet syftar också till att säkerställa att stöd, skydd och insatser till barn, unga, vuxna och äldre inom programmets målgrupper, är samordnat, evidensbaserat och av hög kvalitet, samt adekvat och likställt oavsett var i staden de bor.

Programmets innehåll och struktur

Programmet innehåller en övergripande vision: *Stockholm är en stad fri från våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation* och sju mål. Till varje mål finns ett antal aktiviteter, indikatorer samt en ansvarsfördelning för nämnder och bolagsstyrelser. Förutom detta står angivet vad som behöver vara på plats för att nå respektive mål.

Programmet omfattar alla nämnder och bolag i staden i olika utsträckning, beroende på vad nämnden eller bolaget ansvarar för. Vissa nämnder och bolag berörs främst utifrån sin roll som arbetsgivare, medan andra berörs av många olika mål och aktiviteter. Arbetet ska ske systematiskt genom samverkan eller samhandling mellan stadens berörda verksamheter, tillsammans med andra myndigheter och civilsamhället, enligt kunskapsbaserade metoder och innefatta tydlig ledning och styrning.

I programmet finns texter om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation mot barn, unga vuxna och äldre samt förebyggande arbete i olika former. Ett avsnitt har fokus på viktiga perspektiv att ha kunskap om i arbetet, vilka bidrar till att öka förståelsen kring olika behov, vilket ökar möjligheten till mer träffsäkra insatser.

Arbetsgivarperspektivet är ett nytt perspektiv som inte har funnits med i tidigare program. Det innebär att programmet inte bara fokuserar på arbete mot våld som sker i stadens verksamheter och som riktar sig till invånarna, utan också på arbete för att som arbetsgivare stötta stadens medarbetare när de utsätts för våld från närstående. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är ett dolt samhällsproblem där kvinnor, män och barn utsätts. Våldet kan vara bakomliggande orsak till diffusa hälsoproblem och sjukskrivningar.

Programmets mål

- Stadens verksamheter arbetar våldsförebyggande
- Våldsutövare har tillgång till återfallsförebyggande insatser utifrån sina behov
- Stadens verksamheter arbetar aktivt för att upptäcka våldsutsatta vuxna och barn samt våldsutövare
- Våldsutsatta vuxna och barn har tillgång till insatser utifrån sina behov
- Våldsutsatta vuxna och barn medverkar i brottsutredningar
- Stadens verksamheter arbetar med systematisk kunskapsutveckling
- Stadens verksamheter använder metoder och insatser som vilar på evidens och/eller på beprövad erfarenhet

Ansvar och uppföljning

Varje nämnd och styrelse ansvarar för att genomföra angivna aktiviteter och följa upp dem och de indikatorer de berörs av i ILS.

Socialnämnden ansvarar för en samlad uppföljning av programmet för hela staden och för en övergripande samordning.

Kommunstyrelsen ansvarar för en samlad uppföljning av kommunfullmäktiges mål för arbetet inom stadens verksamheter och för att vid behov tydliggöra stadens prioriteringar inom området.

Giltighetstid

Programmet gäller för perioden 2021-2025.

Barnrättsperspektiv

Barn och unga ska skyddas mot fysiskt, psykiskt och sexuellt våld. Stockholms stad har tagit fram ett program för barnets rättigheter och inflytande som ska gälla för perioden 2018 - 2022. En prioriterad fråga i programmet, under fokusområdet ”Barn ska vara trygga och skyddas mot fysiskt och psykiskt våld” är att stadens verksamheter ska arbeta förebyggande och skydda barn från att

utsättas för fysiskt och psykiskt våld, av vuxna och andra barn, eller hedersrelaterat våld och förtryck.

Jämställdhetsanalys

Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel och sexuellt våld oberoende relation är i stor utsträckning uttryck för en ojämlik maktrelation mellan män och kvinnor. Detta eftersom kvinnor är i stark majoritet bland dem som utsätts, och män är förövare, och kvinnor också utsätts för allvarligare våld i stor utsträckning. Att arbeta strukturerat, långsiktigt och med hög kvalitet, vilket föreliggande program är ett verktyg för att kunna göra, mot dessa olika typer av våld är därför av största vikt i strävan efter jämställdhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Bilagor

1. Rapport - Analys våld i nära relationer
Stockholms stad socialförvaltningen
2. Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025